

Newsletter opery Národního divadla – únor 2009

V únoru bude naposledy v této sezoně uvedena Janáčkova Věc Makropulos

Koprodukčnímu nastudování, společně s londýnskou English National Opera, dominuje suverénní vokální i herecký výkon mladé německé sopranistky Gun-Brit Barkmin. Její světlý, jasný a ohebný soprán dokáže v případě potřeby vzplanout dramatickým plamenem, což portrét Emilie Marty velmi dynamizuje. K režijnímu pojetí její postavy ocitujeme z kritiky Radmily Hrdinové (Divadelní noviny, 2009/2): „... *Emilia je víc monstrem než noblesní dámou. Přes honosnou toaletu je v ní od prvního vstupu na scénu cosi divokého, živočišného i skřítkovsky pitvorného. Sebevědomá bytůstka, pod jejíž emancipovanou slupkou lze vystopovat narůstající hysterii z blížícího se konce. Smrt je tu téměř fyzicky cítit, skoro jako by se Emilia rozkládala před našima očima. Tím, že Alden akcentuje Emiliinu ženskost, respektive její frigiditu, je blízký Janáčkoví, pro něhož Čapkova hra „o té ledovaté“ byla zajímavá především tématem života zbaveného vášně, tématem rezonujícím s pocity stárnoucího skladatele, pro něhož vašeň – milostná i tvůrčí – byla hlavní hnací silou existence.“ Velké uznání sklídl i italský tenorista Gianluca Zampieri za ztvárnění role Alberta Gregora a barytonista Martin Bárta za roli barona Pruse. Ale i Jan Ježek v intenzivně načrtnutém obrazu šíleného Hauka-Šendorfa dokázal, že na divadle není malých rolí. Připočteme-li k výrazným kladům inscenace i barvitě, dynamické, k Janáčkově partituře pozorné nastudování dirigenta Tomáše Hanuse, nezbyvá jiný závěr, než že byste si toto nastudování Janáčkova strhujícího příběhu o lidské touze po nesmrtelnosti rozhodně neměli nechat ujít.*

Dirigent: Tomáš Hanus

Režie: Christopher Alden

Režijní spolupráce: Peter Littlefield

Scéna: Charles Edwards

Kostýmy: Sue Willmington

Světla: Adam Silverman

Sbormistr: Martin Buchta

Dramaturgie: Beno Blachut

Emilia Marty: Gun-Brit Barkmin

Albert Gregor: Gianluca Zampieri

Solicitátor Vítek: Jan Markvart

Kristina: Alžběta Poláčková

Jaroslav Prus: Martin Bárta

Janek: Tomáš Kořínek

Advokát dr. Kolenatý: Gustáv Beláček

Strojník: Bohuslav Maršík

Poklízečka: Lenka Šmídová

Hauk-Šendorf: Jan Ježek

Komorná: Stanislava Jirků

Důležité upozornění pro zájemce o vstupenky! Poslední představení této sezony se uskuteční 21. února 2009!!!

Více o inscenaci na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=5316>

Věc Makropulos stále žije i ve své virtuální podobě na adrese www.vecmakropulos.cz

W. A. Mozart: La clemenza di Tito

V této vysoko oceňované inscenaci z roku 2006 se vedle českých pěvců výrazně uplatňují i znamenité zahraniční síly, rakouský tenorista Johannes Chum v titulní roli šlechtného římského císaře Tita, maďarská mezzosopranistka Atala Schöck, která v alternaci s Američankou Kate Aldrich ztvárňuje postavu jeho pochybami zmítaného přítele Sesta, a německá sopranistka Anke Herrmann v roli Titovy nevěsty Servillie. Inscenace byla poctěna řadou prestižních českých ocenění pro inscenátory, Ursel a Karl-Ernst Herrmannovy, i pěvce Kate Aldrich a Johannese Chuma.

Nejblíží představení se koná 8. února 2009 a vztahuje se na něj 50% sleva.

Dirigent: Jan Chaloupecký

Režie: Ursel Herrmann / Karl-Ernst Herrmann

Scéna a kostýmy: Karl-Ernst Herrmann

Více informací na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=5127>

Martin Smolka: Nagano

V této sezoně se na scénu Stavovského divadla navrací čtyřmi představeními úspěšná hokejová opera Nagano autorů Martina Smolky a Jaroslava Duška, která tu měla svou světovou premiéru v roce 2004. V témže roce Nagano získalo prestižní Cenu Alfréda Radoka za nejlepší původní českou hru roku, a to jako první česká hra v historii cen Alfréda Radoka (do roku 2003 v této kategorii neplatila podmínka českého původu hry). Námětem této netradiční opery se stala cesta naší hokejové reprezentace za olympijským zlatem v Naganu v roce 1998. Originální forma, která ve „třech dějstvích a jednom prodloužení“ spojuje náš národní, vskutku lidový sport s uměleckým útvaru opery, je velmi logická, neboť spojuje dvě věci, dvě oblasti, ve kterých se Čechové v minulém století výrazně zapsali do světového povědomí. I to je nepochybně příčinou velkého ohlasu, který Nagano vyvolalo jak u operního, tak hokejového publika. V únoru se tedy dvakrát nabízí velká a v této sezoně poslední příležitost zhlédnout tento unikátní artefakt Czech made.

Nagano bude uvedeno ve dnech 6. a 18. února a na obě představení se rovněž vztahuje zajímavá 50% sleva.

Dirigent: Jan Chaloupecký

Režie: Ondřej Havelka

Autor hudby: Martin Smolka

Autor libreta: Jaroslav Dušek, Martin Smolka

Scéna a kostýmy: Bořek Šípek

Více informací na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=1633>

Role legendárního brankáře Dominika Haška se ujal kontratenorista Jan Mikušek.

Tento pěvec, jinak též dirigent a hráč na cimbál, přijal v inscenaci další soudobé původní české opery **Zítří se bude...** úlohu zcela odlišnou od role nejlepšího brankáře světa, hokejového boha „Dominátora“. Ztělesnil zde postavu fanatického Prokurátora, zcela zaprodaného komunistickému režimu. Jeho sugestivní ztvárnění obtížné role patří k výrazným kvalitám opery, která je jedním z nejvýznamnějších činů evropského politického divadla posledních let. Tato inscenace má však jiného „dominátora“: je jím charismatická osobnost **Soni Červené**. Tato legendární postava českého divadla teprve v posledních letech může splácet svůj velký dluh českému jevišti, poté, co svých největších úspěchů dosáhla ve velkých evropských domech, v berlínské Staatsoper, v La Scale, v Mnichově, Bruselu, Vídni, Paříži, Miláně, Salcburku, Bayreuthu či Londýně, a v zámoří především v San Francisku. Soňa Červená zde však nevytváří Carmen, ani Hraběnku Geschwitz či Kabanichu – abychom jmenovali alespoň některé z operních rolí, jež ji proslavily – nýbrž přechází z jedné role do druhé, jež všechny spojuje vysoká obtížnost melodramaticky recitovaného textu. Červená vytváří v původní inscenaci opery Aleše Březiny a Jiřího Nekvasila Zítří se bude ..., jejímž námětem je jeden z nejzrůdnějších

politických monstrprocesů 50. let, jak postavu Milady Horákové, tak i její nesmiřitelné ideologické odpůrkyně, státní žalobkyně. Je to velký výkon, který by neměl nechat ujít žádný milovník moderní opery.

Inscenace *Zítřka se bude...* byla oceněna v anketě Divadelních novin,

když získala velmi lichotivé 2. místo. Již předtím získali ocenění v kategorii Hudební divadlo autoři Aleš Březina a Jiří Nekvasil. Představení opery *Zítřka se bude...* můžete zhlédnout v komorním prostoru divadla Kolowrat dne 17. února.

Více informací na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=5291>

Dobře placená procházka v únoru

Novodobá replika jazzové opery – nebo též buffopery, jak zní druhý její podtitul – která měla v Semaforu premiéru 15. června 1965, se vrací na scénu Národního divadla, kde měla premiéru v roce 2007. V semaforické *Procházce* tehdy vystupovali Eva Pilarová a Naďa Urbánková v roli Vanilky, René Gabzdyl jako Uli, Hana Hegerová s Naďou Urbánkovou v roli Tety Brockefellerové z Liverpoolu. Autorská dvojice se ujala rolí Advokáta (Jiří Šlitr) a Listonoše (Jiří Suchý). Ten vystupuje i v inscenaci opery Národního divadla. Poutem mezi "semaforským" a novým provedením však není pouze Jiří Suchý jako autor a představitel Listonoše, ale také režisér Miloš Forman, který spolupracoval na režii televizního filmu o rok později, společně s Jánem Roháčem.

Dnešní tvůrci se rozhodli rozšířit dílo o písně z další Suchého hry *Sekta*, která měla premiéru 22. března 1965 a přímo předcházela *Dobře placenou procházku*. Podařilo se vytvořit jednotný celek, který otevírá i uzavírá písnička *Bud' pochváleno divadlo!* a v němž ústřední melodií je píseň *Jsi ta nejkrásnější krajina, co znám*.

Z dnešních protagonistů se vedle Jiřího Suchého, alternujícího s Petrem Macháčkem a Zbyňkem Fricem, uplatňuje především trio Zuzana Stivínová/Jitka Molavcová/Tereza Hálová v roli Tety z Liverpoolu a Dáša Zázvůrková jako Vanilka. Ke kuriozitám patří, že v nové *Procházce* účinkuje i Jana Fabiánová, byť ne v roli Tety či Vanilky jako její matka Naďa Urbánková. Ty, kdo znají televizní inscenaci či dokonce pamatují semaforickou divadelní verzi, jistě zláká srovnání s dnešními performery. Zatímco Zázvůrková vyniká dynamickým pohybovým herectvím, aniž může vážněji soupeřit ve swingovém pěveckém projevu s idolem šedesátých let, Evou Pilarovou, dnešní tři bohaté liverpoolské tety si v žádném ohledu nezadají ani s Hanou Hegerovou, tím spíše s Naďou Urbánkovou. Zuzana Stivínová je swingem odkojena, o pěveckém formátu Jitky Molavcové tu netřeba mluvit a ta třetí vřadu, Tereza Hálová s nimi drží statečně krok, a přitom je úplně jiná. Vřele doporučujeme zajít si na *Procházku* kvůli třem tetám třikrát. Příležitost se k tomu v únoru nabízí čtyřikrát: **ve dnech 15. a 22. února (vždy v 16 a 20 hodin).**

OCENĚNÍ PRO DOBŘE PLACENOU PROCHÁZKU:

Matěj Forman získal Cenu Alfréda Radoka za nejlepší scénografii roku 2007.

Trojice inscenátorů - Miloš Forman a jeho synové Petr a Matěj - získala za realizaci *Dobře placené procházky* v Národním divadle Cenu Sazky a Divadelních novin.

Dirigent a autor hudební úpravy: Marko Ivanović

Režie: Miloš Forman / Petr Forman

Scéna: Matěj Forman

Více informací na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=4607>

Hubička – poslední dvě představení této sezony!

Obou představení se týká speciální akce:

Hubička 19.2. - *Opera Národního divadla vám ve spolupráci s Českým muzeem hudby a Muzeem Bedřicha Smetany přináší speciální nabídku - při návštěvě libovolného z uvedených muzeí obdržíte kupon s 50% slevou na vstupenku na představení opery Hubička, které se koná 19. 2. 2009 v Národním divadle.*

České muzeum hudby, Karmelitská 2, Praha 1

Muzeum Bedřicha Smetany, Novotného lávka 1, Praha 1

více informací o muzeích na www.nm.cz

Hubička 22.2. - Mimořádně - představení Hubičky za ceny odpoledního vstupného!

Opera 2009 – 9. ročník Festivalu hudebního divadla

Jednota hudebního divadla pořádá ve spolupráci s Operou Národního divadla ve dnech 21. 2. 2009 - 17. 3. 2009 festival Opera 2009, který je přehlídkou nejlepších operních inscenací českých a moravských souborů. Koná se od roku 1993 každý druhý rok a právo účasti mají všechna naše profesionální divadla s operním souborem. Nabízí se tu jedinečná příležitost poznat prestižní operní inscenace z celé republiky, a to za vstupné, které je výrazně nižší, než je v pražských operních domech běžné. **Upozorňujeme zájemce, že vstupenky na nejžádanější představení jsou již téměř vyprodány!**

Národní divadlo se soutěže o tradiční Libušku zúčastní inscenací Janáčkovy Věci Makropulos, o níž píšeme jinde v tomto čísle. Dále upozorňujeme na inscenaci japonského režiséra Yoshi Oida, který ve Státní opeře Praha nastudoval Brittenovu operu Smrt v Benátkách, s anglickým dirigentem Hillary Griffithsem. Jako určitou kuriozitu možno zaznamenat tři inscenace známého a vyhledávaného režiséra Miachaela Taranta, z nichž ostravský Don Giovanni jistě zaujme i moderním českým překladem z pera Jaromíra Nohavici. Dlužno i zaznamenat, že tradiční italský repertoár je na festivalu vyvážen tvorbou současných mladých autorů, Víta Zouhara a Ondřeje Kyase/Pavla Drábka, jejichž díla uvedou Ensemble Damian a Opera Diversa.

Program 9. ročníku festivalu

Vysvětlivky: ND = Národní divadlo, StD = Stavovské divadlo, SOP = Státní opera Praha, DK = Divadlo Kolowrat, ČMH = České muzeum hudby

21.2.

19h **Národní divadlo Praha – Leoš Janáček: Věc Makropulos (v ND)**

dirigent Tomáš Hanus, režie Christopher Alden

22.2.

19h **Národní divadlo moravskoslezské Ostrava – W.A.Mozart: Potrestaný prostopášník aneb Don Giovanni (v StD)**

libreto přebásnil Jaromír Nohavica, dirigent Oliver Dohnányi/ Paolo Gatto, režie Michael Tarant

26.2.

19h **Státní opera Praha – Benjamin Britten: Smrt v Benátkách (v SOP)**

dirigent Hillary Griffiths, režie Yoshi Oida

28.2.

19h **Ensemble Damian - Vít Zouhar: Noci dnem (v ČMH)**

dirigent Tomáš Hanzlík, režie Rocc

1.3.

19h **Divadlo J.K.Tyla v Plzni – Leoš Janáček: Její pastorkyňa (v ND)**

dirigent Ivan Pařík/ Jiří Štrunc, režie Jan Burian

2.3.

19h **Slezské divadlo Opava – Gaetano Donizetti: Lucia z Lammermooru (v StD)**

dirigent Damiano Binetti, režie Jana Andělová-Pletichová

3.3.

19h **Ensemble Opera Diversa - Ondřej Kyas/ Pavel Drábek: Společná smrt milenců v Šinagawě (v DK)**

dirigent Gabriela Tardonová, Tomáš Hanák, režie Tomáš Studený

5.3.

19h **Jihočeské divadlo České Budějovice – Giuseppe Verdi: Síla osudu (v StD)**

dirigent Martin Peschík, režie Josef Průdek

6.3.

19h **Divadlo F.X.Šaldy Liberec – Giuseppe Verdi: Simon Boccanegra (v StD)**

dirigent Martin Doubravský, režie Michael Tarant

7.3.

19h **Moravské divadlo Olomouc – Bedřich Smetana: Dalibor (v StD)**

dirigent Tomáš Hanák, režie Michael Tarant

8.3.

19h **Severočeské divadlo opery a baletu Ústí nad Labem – Leoš Janáček: Kát'a Kabanová (v ND)**

dirigent Norbert Baxa, režie Tomáš Šimerda

9.3.

19:30 **Kytka Revival 1980 - Vladimír Franz: Opera ještě nezemřela, Tajemný listonoš (v Činoherním klubu)**

dirigent Norbert Baxa, režie Petr Chmela

11.3.

19h **Dětská opera Praha - Jaroslav Křička: Ogaři (v Divadle Illusion)**

dirigent Robert Jindra

17.3.

19h **Galakonzert Opera 2009 – mistři italského belcanta – Simona Houda-Šaturová (v StD)**

dirigent Jakub Hruša, účinkuje Pražská komorní filharmonie

Třicet minut před každým představením se ve foyeru příslušného divadla uskuteční úvodní slovo k inscenaci, titulu a vystupujícímu souboru.

Jednota hudebního divadla připravila tyto doprovodné akce:

Neděle 22. února 2009 od 16 hodin (Provozní budova ND)

Nová mozartovská libreta – setkání s Jaromírem Nohavicou

Sobota 28. února 2009 od 16 hodin (Provozní budova ND)

Jak se u nás žije operním pěvcům z východu

Neděle 8. března 2009 od 16 hodin (Provozní budova ND)

Setkání s legendárním basistou Richardem Novákem

Čtvrtek 12. března 2009 ve 13 hodin (Provozní budova ND)

Konference k 9. ročníku festivalu hudebního divadla OPERA 2009

Galakonzert Opera 2009 – Simona Houda-Šaturová

Závěrečný koncert festivalu Opera 2009 se odehraje ve znamení italského belcanta. Protagonistkou večera bude vynikající slovenská sopranistka Simona Houda-Šaturová, která za doprovodu Pražské komorní filharmonie pod taktovkou Jakuba Hruši přednese výběr z árií Gioacchina Rossiniho, Gaetana Donizettiho a Vincenza Belliniho. Koncert se bude konat 17. března, 19:00, ve Stavovském divadle. Vstupenky jsou již v prodeji.

Více o koncertu na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=5337>

Více o programu celého festivalu Opera 2009 zde:
<http://www.divadlo.cz/JHD/cz/festival/09/program09.htm>

Písňový recitál Evy Urbanové

Sólistka opery Národního divadla a jedna z nejlepších českých operních pěvkyní současnosti Eva Urbanová se představí v komorním písňovém večeru věnovaném písňové tvorbě Antonína Dvořáka a Bohuslava Martinů, jehož významné výročí, padesát let od smrti, si letos připomeneme. Na klavír ji bude doprovázet David Švec. Koncert se bude konat **26. dubna, 19:00, v Národním divadle** a vstupenky byly již rovněž dány do prodeje. Více o koncertu na <http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=predstaveni.aspx&sb=1&ic=5338>

Co přináší únorové číslo časopisu Národního divadla

Na stránkách jeho operní části se objevuje především pohled na Čajkovského operu Evžen Oněgin, jejíž premiéra se již kvapem blíží, jak o tom píšeme na jiném místě našich zpráv. Je to výňatek z knihy Životy velkých skladatelů významného kritika New York Times Harolda C. Schonberga. Vracíme se také ještě pestrým obrazovým materiálem k druhé významné premiéře sezóny, Janáčkově Věci Makropulos. Obrazová upoutávka na Dobře placenou procházku informuje o návratu této úspěšné inscenace semaforové jazzové opery buffo na scénu Národního divadla, zatímco výsledky ankety Divadelních novin upozorní na dva úspěchy produkce opery Národního divadla v loňském roce. Závěrem pokračujeme v bližším představení festivalu Opera 2009, který bude probíhat v předjarních dnech mj. na všech třech našich scénách. Tato výběrová přehlídka operní produkce z celé republiky představuje každé dva roky významné obohacení pražského operního života.

Program opery Národního divadla – únor 2009

Národní divadlo

- 10. G. Verdi: La traviata, 19:00
- 15. J. Suchý, J. Šlitr: Dobře placená procházka, 16:00 a 20:00
- 19. B. Smetana: Hubička, 19:00
- 21. L. Janáček: Věc Makropulos, 19:00
- 22. J. Suchý, J. Šlitr: Dobře placená procházka, 16:00 a 20:00
- 26. G. Verdi, Aida, 19:00
- 27. B. Smetana: Hubička, 19:00
- 28. A. Dvořák: Čert a Káča, 11:00
- 28. G. Verdi: La traviata, 19:00

Stavovské divadlo

- 6. M. Smolka: Nagano, 19:00
- 8. W. A. Mozart: La clemenza di Tito, 17:00
- 11. W. A. Mozart, Le nozze di Figaro, 19:00
- 14. W. A. Mozart: Don Giovanni, 14:00 a 19:00
- 18. M. Smolka: Nagano, 19:00
- 22. W. A. Mozart, Potrestaný prostopášník aneb Don Giovanni, ND Ostrava, 19:00
- 25. W. A. Mozart, Le nozze di Figaro, 19:00

Upozornění všem zájemcům o vstupenky:

Začátkem února byl zahájen předprodej vstupenek na červen 2009.

Přehled premiér sezony 2008 / 2009 naleznete http://www.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cz&dk=repertoar_opera.aspx&sz=297&tp=P

DALŠÍ INFORMACE:

Tel.: 224 901 439

e-mail: opera@narodni-divadlo.cz,

VSTUPENKY:

Tel.: 224 901 448, 224 901 319, 224 901 668, Fax: 224 931 544

E-mail: info@narodni-divadlo.cz, ntprague@narodni-divadlo.cz

Vstupenky lze zakoupit rovněž prostřednictvím předprodejních sítí:

www.bohemiaticket.cz, www.ticketpro.cz, www.ticketportal.cz, www.czechopera.cz, www.rofrano.cz,

www.ticket-art.cz, www.wolff-travel.com

www.narodni-divadlo.cz